

දෙනුවන සමීපයේ සිටින

දෙව් බමුණ්

ඔබ දුටුවාද . .?






උතුම් ධර්ම දානය පිණිසයි

දෙනුවන සමීපයේ සිටින
දෙව් බමුණ් ඔබ දුටුවාද

මුද්‍රණය

 දිමුතු මුද්‍රණාලය

අංක 103/A, නුවර පාර, යක්කල.

දුර: 033-2239662 / 077-8829705

විද්‍යුත් තැපෑල: dimuthupub@yahoo.com

දහම් පොත් කියවීම සඳහා පිවිසෙන්න.

වෙබ්: www.dhammadanabooks.com

මවට වැඳීම

දසමාසේ උරේකන්වා
පෝසේසි වුද්ධිකාරණාං
ආයු දීඝං වස්ස සතං
මාතු පාදං නමාමහං

පියාට වැඳීම

වුද්ධිකාරෝ අලිංගිත්වා
වුම්ඛිත්වා පිය පුත්තකං
රාජ මජ්ඣං සුපතිට්ඨං
පිතු පාදං නමාමහං

මව් පිය දෙදෙනාට එකවර වැඳීම

බුන්මාති මාතා පිතරෝ- පුබ්බාවරියාති වුච්චරේ
ආහුනෙය්‍යා ච පුත්තානං - පජාය අනුකම්පකා
තස්මා තුම්හෙ නමස්සාම් - බහුකාර මනුස්සරං
බමන්තු මාතා පිතරෝ - තුම්හේ ආපාදකා මම

මව කමා කරවා ගැනීම

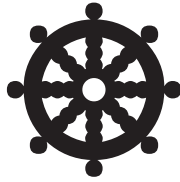
ඕකාස වන්දාම් අම්ම,
ඕකාස, ද්වාරත්තයේන කතං සබ්බං අපරාධං
බමත මෙ අම්ම.

පියා කමා කරවා ගැනීම

ඕකාස වන්දාම් තාත,
ඕකාස, ද්වාරත්තයේන කතං සබ්බං අපරාධං
බමත මෙ තාත.

ගුරුවරයා කමා කරවා ගැනීම

ඕකාස වන්දාම් ආචරිය,
ඕකාස, ද්වාරත්තයේන කතං සබ්බං අපරාධං
බමත මෙ ආචරිය.



පුණ්‍යානුමෝදනාව

වෛද්‍ය නලීන් වික්‍රමආරච්චි මහතා
වෛද්‍ය සාධනා ඒකනයක මහත්මිය
මලිඳු පුතා
තිනුලි දුව විසින්

වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම පූර්වාචාර්ය වරුන් වූ තම
දෙමාපියන්ට ද මෙම සත් ක්‍රියාවට උපකාරී වූ කලාන මිත්‍ර

මාතලේ සුමන ස්වාමීන් වහන්සේට ද,
මාතලේ සුඛෝධි ස්වාමීන් වහන්සේට ද,
මහනුවර වමිනිද උඩකුඹුර මහතාට ද,

පරම සුන්දර, හිත්‍ය මංගල, ශාන්ත පුවර හිර්වානය
අවබෝධය පිණිස මෙම ධර්ම දානමය
කුසල කර්මය සිදුකරන ලදී.

මෙම ධර්ම දානමය කුසල කමිය පිළිබඳව මුල් සිතුවිලි බීජය
වැසිරවූ,

“සාලිය” අරණ්‍ය සේනාසනවාසී
රාජාංගනයේ සුධම්ම හිමි

සහ

මෙම සත් ක්‍රියාවට පාදක කරගත් දහම් කරුණු,
“බෞද්ධයාගේ අත්පොත” නම්වූ මාහැඟි ධර්ම ග්‍රන්ථයෙහි

මනාව ගොනු කර තැබූ,

අති ගෞරවාර්භ, සාහිත්‍ය වක්‍රවර්ති,
පණ්ඩිත, ප්‍රවචන විශාරද, අමරපුර මහා මනෝපාධ්‍යාය ශාසන ශෝභන,
ශ්‍රී සද්ධර්ම ශිරෝමණි

**මහාචාර්ය රේරුකානේ චන්ද්‍රවිමල මහා නායක
ස්වාමිපාදයන් වහන්සේ**

ඇතුළු සියලුම ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ
නිවන් අභිලාශය සපුරා ගැනීම පිණිසම
මෙම මාහැඟි කුසල කමිය හේතු වේවා

සාධු... සාධු... සාධු...

මාපියෝ

දරුවන් ලත් අඹු සැමියෝ මා පියෝ නම් වෙති. දරුවන් ඇති බව ඔවුනට මහත් සතුටකි, සැපතෙකි. එහෙත් නො මනා දරුවන් ඇති බව ඔවුනට සැපතක් නොව නපුරෙකි. බඩුවක හොඳ නරක බව පිළිබඳ ව වග කිය යුත්තා බඩුව තනන තැනැත්තා ය. ඔහු හොඳින් තැනුව හොත් බඩුව වැඩ ඇති වටිනාකම ඇති සුන්දර දෙයක් වේ. හොඳින් නො තැනුව හොත් පලක් නැති නො වටිනා දෙයක් වේ.

මා පියන්ගේ ගුණ

මනුෂ්‍යයා පළමුවෙන් මෙලොව උපදිනුයේ දින ගණනක්වත් ස්වභක්තියෙන් පීවත් විය හැකි ශක්තියක් ඇතිව නො වේ. මාපියන්ගේ උපකාරය නො ලද හොත් හේ වහා මෙලොවින් තුරන් වන්නේ ය. දරුවකු ස්වභක්තියෙන් පීවත් විය හැකි තත්වයට පැමිණවීමට මාපියනට බොහෝ කලක් වෙහෙසෙන්නට දුක් ගන්නට සිදු වේ. මාපියෝ දරුවන් කෙරෙහි අප්‍රමාණ කරුණාව ඇත්තෝ ය. මව තමාගේ ශරීරයේ කොටසක් වූ කිරි, දරුවාට පොවන්නී ය. තමාගේ ශරීරයේ උණුසුමින් දරුවාගේ ශරීරය උණුසුම් කරවන්නී ය. පිළිකුල් නො කොට සෙමි, සොටු, මල, මුත්‍රා ආදිය පහකොට දරුවා පවිත්‍ර කරන්නී ය. මා පියෝ රෑ නිදි නො ලබා දරුවා රක්නාහ. තමන් සාගින්නෙන් පෙළෙමින් වුව ද දරුවාට ආහාර පාන අඩුවක් නැති වන ලෙස සපයා දීමෙන් ද දරුවාට රෝගාදි අන්තරායයක් ඇති වූ කල්හි තමන් සතු ධනය සියල්ල ම වුව ද වියදම් කිරීමෙන් ද තමන්ගේ ධනය අවසන් වූ කල්හි ණයට පවා ගෙන වියදම් කිරීමෙන් ද දරුවාට සංග්‍රහ කරන්නාහ. මඳක් වැඩුණු දරුවෝ නොයෙක් විට මාපියනට වරද කරති. ඔවුන් සතු ධනයට හානි කරති. අකීකරු වෙති. එහෙත් කාරුණික වූ මාපියෝ ඔවුන්ගේ වරද කොතෙක් මහත් වුව ද ඉවසා තමන්ගේ අමාරුකම් නො බලා දරුවන් සුවපත් කරනු පිණිස බොහෝ වෙහෙසි ධනය සපයා ආහාර පාන වස්ත්‍රාදියෙන් ඔවුනට සංග්‍රහ කරති. ශිල්ප ශාස්ත්‍ර උගන්වති. තමන් සියල්ල ම ඉතා පිරිමසා කරගෙන සපයන ධනය දරුවන්ගේ මතු ප්‍රයෝජනය සඳහා තබති. මෙසේ දීර්ඝ කාලයක් මාපියන් විසින් දරුවනට කරන ගුණය මෙතෙකැ යි පමණ කළ නොහේ. ඔවුන්ගේ ගුණ අනන්ත ය. මාපියන් ගුණ දක්වන්නා වූ තථාගතයන් වහන්සේ -

“මහණෙනි, බ්‍රහ්මයා යනු මාපියනට නමෙකි. පුර්වදේවයෝ ය යනු මාපියනට නමෙකි. පුර්වාචය්‍යයෝ ය යනු මාපියනට නමෙකි . ආනුෂේය්‍යයෝ ය යනු මාපියනට නමෙකි. කුමක් හෙයින් ද යත්? මාපියෝ දරුවන්ට බොහෝ උපකාර ඇතියෝ ය. දරුවන්ගේ දිවි රක්තෝ ය. කවා පොවා දරුවන් වැඩි දියුණු කරන්නෝ ය. දරුවනට මේ ලෝකය දක්වන්නෝ” ය,

ආදි වශයෙන් අනු දැන වදාළහ.

බ්‍රහ්මයෝ සත්ත්වයන් කෙරෙහි මෙහිත්‍රී කරුණා මුදිතා උපේක්ෂා යන සතර ධර්මය පවත්වති. මාපියෝ ද සිය දරුවන් කෙරෙහි ඒ සතර ධර්මය පවත්වති. විඛැවින් ඔවුහු දරුවන්ගේ බ්‍රහ්මයෝ ය. දරුවා මවුකුස වසන් ම ඔවුනට අපගේ දරුවා කවදා දක්නමෝ දැයි මෙත්සිත උපදී. උපන් දරුවා හඬන කල්හි ඔවුනට දරුවා කෙරෙහි කරුණාව උපදී. දරුවා වැඩි සුරතල් බස් තෙපලමින් සෙල්ලම් කරන කල්හි ඔවුනට මුදිතාව උපදී. දරුවා ස්වභක්තියෙන් පීවත්වන කල්හි ඔවුනට උපේක්ෂාව උපදී. මෙසේ මාපියෝ සිය දරුවන් කෙරෙහි මෙහිත්‍රී කරුණා මුදිතෝපේක්ෂාවන් පවත්වන්නාහ.

උපත්තිදේවය, සංවෘතිදේවය, විශුද්ධිදේවය යි දෙව් තුන් කොටසෙකි. උත්පත්තියෙන් දෙව් වූ දෙව්ලෝ වැසියෝ උත්පත්ති දේව නම් වෙති. දේවය යි මහජනයා විසින් සම්මත කළ රාජාදීහු **සංවෘතිදේව** නම් වෙති. කෙලෙස් කිලුටෙන් පිරිසිදු වූ බුද්ධාදීහු **විශුද්ධිදේව** නම් වෙති. විශුද්ධිදේව වූ බුදු පසේබුදු මහරහතන් වහන්සේලා තමන්ට අපරාධ කරන්නවුන්ට ද නො කිපී ඔවුන්ට ද යහපතක් ම කරන සේක. මාපියෝ ද සිය දරුවන් තමන්ට කරන වරද ගණන් නො ගෙන ඔවුනට යහපත ම කරන්නාහ. ඒ කාරුණයෙන් විශුද්ධි දේවයන් වැනි බැවින් මාපියෝ ද දේව නම් වෙති. මනුෂ්‍යයන් විසින් උත්පත්තිදේවාදීන් හැඳින ගන්නේ පසුව ය. ඔවුන් පළමුවෙන් හැඳින ගන්නා වූ ද පිහිට ලබා ගන්නා වූ ද දෙවියෝ මාපියෝ ය. විඛැවින් මාපියෝ දරුවන්ගේ **පුර්වදේවයෝ ය.**

මනුෂ්‍යයන් නොයෙක් ඇදුරන් කරා ගොස් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර උගන්වන පසුව ය. පළමු උගෙනීම ලබන්නේ මාපියන් ගෙනි. එබැවින් මාපියෝ දරුවන්ගේ පුර්වාවාර්යයෝය.

වැඩිවියට පැමිණි දරුවන් විසින් තමන් බාල කාලයේ දී බොහෝ දුක් ගෙන කරුණාවෙන් පෝෂණය කළා වූ මාපියන් කොතෙක් දුර සිටියත්, සිටිනා තැනකට ආහාර පාන වස්තූදිය ගෙන ගොස් පුදා සත්කාර කළ යුතු ය. ඔවුහු දරුවන්ගෙන් පුජා සත්කාර ලැබීමට සුදුස්සෝ ය. එබැවින් ඔවුහු **ආහුණෝය** යයි කියනු ලැබෙත්. අන්ත ගුණ ඇත්තා වූ මාපියන් කෙරෙහි දරුවන් විසින් පිළිපැදිය යුතු සැටි.

**"තස්මාහි තෙ නමස්සෙය්‍ය - සක්කරෙය්‍යථ පණ්ඩිතො
අන්තෙන අථ පානෙන - වන්ඨෙන සයන්තෙ ව
උච්ඡාදනෙන නනාපනෙන - පාදානං ධොවනෙන ච"**

යනුවෙන් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාළ සේක. **"එසේ බුන්මාදින් වන බැවින් නුවණැති දරුවා ඒ මාපියනට නමස්කාර කරන්නේ ය. ආහාරයෙන් ද පානයෙන් ද වස්තූයෙන් ද ශයනයෙන් ද ඇඟ ඉලීමෙන් ද නැවීමෙන් ද පා සේදීමෙන් ද සත්කාර කරන්නේ ය"** යනු එහි තේරුම ය.

ධන සැපයීම කරන වැඩිවිය පැමිණි දරුවන්ට මිස බාල දරුවන්ට මා පියනට ආහාරපානාදියෙන් සංග්‍රහ නො කළ හැකි ය. මාපියන්ගේ කටයුතුවලට ආධාර කිරීම වැළීම යන මේවා බාල දරුවන් විසින් ද කළ හැකි ය. මාපියනට වැළීම බාල දරුවන්ට මාපියන් විසින් ම පුරුදු කළ යුතු ය. ශ්‍රේෂ්ඨ වන්දනාව වූ පසඟ පිහිටුවා වැළීම නිතර කළ හැකියක් නො වේ. දෙඅත් එක් කොට හිස නමා කරන වන්දනාව සෑම තැනකදීම කළ හැකි වන්දනාවෙකි. ගෙයින් පිට වී පාසල් ආදියට යන කල මාපියනට එසේ වැඳ අවසර ගෙන යෑමටත් මාපියන් පිටත ගොස් සිය නිවසට පැමිණෙන අවස්ථාවල දී එසේ වැඳ පිළිගැනීමටත් දරුවන්ට පුරුදු කරවිය යුතු ය. සුදුසු අවස්ථාවල දී පසඟ පිහිටුවා වැළීමට ද පුරුදු කරවිය යුතු ය.

දරු වූ හැම දෙන ම මාපියන්ගෙන් ලත් උපකාර ගැන ඔවුනට ණය කාරයෝ ය. ඒ ණයින් නිදහස් වීමට ගිහියන් විසින් තබා පැවිදි වූ දරුවන් විසින් ද මා පිය උපස්ථානය කළ යුතු ය. පැවිද්දන් ගිහි කටයුතු හැර ධනය සැපයීම හැර අනුන්ගෙන් යැපෙන නිර්ධන පුද්ගල කොටසක් බැවින් මාපියනට පිවන් වීමට අපහසුවක් නොමැති නම් උපස්ථාන නො කළාට ද වරදක් නැත. ආහාර පානාදිය නො ලබා මාපියෝ දුක් විඳිත් නම් පිඬු සිඟා දීමෙන් වුව ද ඔවුනට උපස්ථාන කළ යුතු ය. මා පියනට කොතෙක් සම්පත් ඇතත් පැවිදි දරුවාගෙන් ද සත්කාර බලාපොරොත්තු වෙත් නම්, එසේ බලාපොරොත්තු වන මාපියනට පැවිද්දා විසින් ද සත්කාර කළ යුතුය. නො කරන හොත් වරදෙකි. මාපියන්ගේ බලාපොරොත්තුව ඇතත් නැතත් ගිහි දරුවන් විසින් මාපිය උපස්ථානය කළ යුතු ම ය. නො කිරීම වරදෙකි.

මාපියන්ගෙන් කිසි ධනයක් නො ලබා තමන් විසින් ම ධනය සපයා පොහොසත් ව සිටින ඇතැම් දරුවෝ "තමනට මා පියන්ගෙන් ලැබුණු දෙයක් නැත"යි ඔවුන් ගැන නො සලකති. එය බලවත් වරදෙකි. කෙනකුට ස්වභක්තියෙන් ධනය සැපයිය හැකි වන්නේ ද බාල කාලයේ දී මාපියන් විසින් පෝෂණය කළ නිසා ය. එබැවින් ස්වභක්තියෙන් ලබන ධනය ද මාපියන්ගේ ආධාරයෙන් තොරව ලබන්නක් නො වන බව දැන ගත්හි පමණින් මාපිය උපස්ථානය කළ යුතු ය. මාපියන්ගේ ධනයෙන් මාපිය උපස්ථානය කිරීම පැසසිය යුත්තක් නොවේ. ධනය දිය හැකි නම් දරුවන් නැත ද උපස්ථානයක් හිඟ නැත. කුලීකාරයකුගෙන් ද ඒ උපස්ථානය ලබා ගත හැකි ය. තමන් විසින් ම ධනය සපයා එයින් මාපිය උපස්ථානය කිරීම ම උසස් උපස්ථානය ය. පැසසිය යුතු උපස්ථානය ය. මා පිය උපස්ථානයට ඔවුන්ගෙන් ධනය බලාපොරොත්තු නො විය යුතු ය. මාපියන්ගෙන් කිසි ධනයක් නො ලැබුවත් බාල කාලයේ දී ඔවුන් විසින් කළ උපකාරය ඉතා මහත් බැවින් කළ හැකි නම් තමන්ගේ මුළු කාලය ම වුව ද එය ගැන ගත කොට ඔවුනට උපස්ථාන කිරීමට වටහේ ය. සියවසක් මා පියන්ට උපස්ථාන කළත් මාපියන්ගේ ණය නො ගෙවන බව **"මාතෘපිතෘ ගුණ"** සූත්‍රයේ දක්වා තිබේ.

මාතෘ පිතෘ ගුණ සූත්‍රය

“ද්විත්තාහං භික්ඛවෙ, න සුප්පතිකාරං වදාමි මාතෘච්ච පිතෘච්ච. චිකෙත භික්ඛවෙ, අංසෙත මාතරං පරිහරෙය්‍ය, චිකෙත අංසෙත පිතරං පරිහරෙය්‍ය, වස්සසතායුකො වස්ස සපීචී, සො ච නෙසං උච්ඡාදන පරිමද්දන නභාපන සමීධානනෙත. තෙ පි තත්ථෙ ව මුත්තකරීසං වජෙය්‍යං. නත්ථෙව භික්ඛවෙ, මාතෘ පිතෘනං කතං වා හොති, පතිකතං වා, ඉමස්සා ච භික්ඛවෙ, මහා පට්ඨියා පහුත සත්තරතනාය මාතෘ පිතරො ඉස්සරියාධිපච්චෙ රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙය්‍ය, නත්ථෙව භික්ඛවෙ, මාතෘපිතෘනං කතං වා හොති, පතිකතං වා, තං කිස්ස හේතු? ඛන්තපකාරා භික්ඛවෙ, මාතෘපිතරො පුත්තානං ආපාදකා පොසකා ඉමස්ස ලොකස්ස දස්සෙතාරො.

යො ච ඛො භික්ඛවෙ, මාතෘපිතරො අස්සද්ධො සද්ධා සම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, දුස්සීලෙ සීල සම්පදාය, මච්ඡරී වාගසම්පදාය, දුප්පඤ්ඤෝ පඤ්ඤා සම්පදාය සමාදපෙති නිවෙසෙති පතිට්ඨාපෙති, චත්තාවතා ඛො මාතෘපිතෘනං කතඤ්ච හොති, පතිකතඤ්ච, අතිකතඤ්චාති.”

තේරුම :-

“මහණෙනි, මම දෙදෙනෙකුට පුත්‍රපකාර කිරීම පහසු යයි හෝ වදාරමි. කවර දෙදෙනෙකුට ද යන්? මවය පියාය යන දෙදෙනාට ය. සිය වසක් ආයු ඇත්තා වූ සිය වසක් පීචත් වන්නා වූ දරුවෙක් එක් උරහිසකින් මව ද එක් උරහිසකින් පියා ද උසුලා සිටින්නේ ද හෙතෙමේ ම ඔවුනට සුවඳ ගැල්වීමෙන් ද ඇඟ පිරිමැදීමෙන් ද නෂ්ටයෙන් ද අත් පා මිරිකීමෙන් ද උපස්ථාන කරන්නේ ද ඔවුහු එහි ම මල මුත්‍ර කරන්නාහු ද මහණෙනි, එතෙකින් ද මාපියනට උපකාර කළේ හෝ නො වන්නේ ය. පුත්‍රපකාර කළේ හෝ නො වන්නේ ය. මහණෙනි, යමෙක් ඛොහෝ සත්රුවන් ඇත්තා වූ මේ මහපොළොවට අධිපති වූ සක්චිති රජයෙහි මාපියන් පිහිටවා ද එතෙකින් ද මා පියන්ට උපකාර කළේ හෝ නො වන්නේ ය. පුත්‍රපකාර කළේ හෝ නො වන්නේ ය. කුමක් හෙයින් ද යන්? මහණෙනි, මාපියෝ දරුවනට ඛොහෝ උපකාර ඇත්තෝ ය. දරුවන්ගේ දිවි පවත්වන්නෝ ය. දරුවන් පෝෂණය කරන්නෝය. දරුවන්ට මේ ලෝකය දක්වන්නෝ ය.

“මහණෙනි, යම් දරුවෙක් අශුද්ධාවත් මාපියන් ශුද්ධා සම්පත්තියෙහි සමාදන් කරවා ද ඇතුළත් කරවා ද පිහිටවා ද දුශ්ශීල වූ මාපියන් ශීල සම්පත්තියෙහි මසුරු වූ මාපියන් ත්‍යාග සම්පත්තියෙහි ප්‍රඥා විරහිත මාපියන් ප්‍රඥාසම්පත්තියෙහි සමාදන් කරවා ද ඇතුළත් කරවා ද පිහිටවා ද, එතෙකින් මාපියනට උපකාර කෙළේ ද පුත්‍රපකාර කෙළේ ද අධික කොට උපකාර කෙළේ ද වේය”

යනු මාතෘ පිතෘ ගුණ සූත්‍රයේ තේරුමය.

මලමුත්‍ර පහ කරවීමට පවා නො බස්වා සිය වසක් මුළුල්ලේ මාපියන් කර පිට තබා ගෙන කරන උපස්ථානය ද ඔවුන් වකුචරිති රාජ්‍යයෙහි පිහිට වීම ද ඔවුන්ගෙන් ලත් උපකාරයට පමණ නො වන බව ද සැදැහැනු නැති මා පියන් සැදැහැනුවතුන් කරවීම ද දුශ්ශීල මාපියන් සිල්වතුන් කරවීම ද මසුරු මාපියන් හෝ මසුරන් කිරීම ද නුවණ නැති මාපියන් නුවණැතියන් කිරීම ද මාපියන් කළ උපකාරයට සැහෙන උපකාරය වන බව මාතෘ පිතෘ ගුණ සූත්‍රයෙන් දැක්වේ. එබැවින් **මාපිය උපස්ථානය කරන දරුවන් විසින්** ඔවුන්ට ආහාර පානාදියෙන් උපස්ථාන කිරීම පමණකින් හෝ නැවතී තමන්ගේ මාපියෝ ගුණධර්ම නැත්තෝ වෙත් නම් තමා විසින් කාරණා කියා දීමෙන් හෝ අන්‍යයන් ලවා අනුශාසනා කරවීමෙන් හෝ ඔවුන් ගුණවතුන් කරවන්නට ද උත්සහ කළ යුතු ය. එසේ කළ තැනැත්තේ ම මාපියනට සැහෙන උපකාරයක් කළේ වන්නේ ය.

දුශ්ශීලයන් ශීලයෙහි පිහිටවීම ය යන්නෙහි අදහස වරදවා තේරුම් ගෙන ඇතැම්හු සුදුවත් සපයා දී මහලු මාපියන් පෝයට සිල් සමාදන් කරවන්නට උත්සාහ කෙරෙති. එයත් මාපියනට කරන උපකාරයක් වේ. එහෙත් මාතෘ පිතෘ ගුණ සූත්‍රයෙන් දැක්වෙන දුශ්ශීල මාපියන් සිල්වතුන් කරවීම යනු පොහොයට සිල් සමාදන් කරවීම නොව මාපියෝ ප්‍රාණඝාතය, අදත්තාදානය, කාමමිට්ඨාවාරය, බොරු කීම, සුරාපානය යන මේවායින් සමහරක් හෝ ඒ සියල්ලම හෝ කරන්නෝ වෙත් නම් ඔවුන් ඒවා නො කරන්නවුන් කිරීම ය. පොහොයට සිල් සමාදන් නො වීමෙන් මිනිසෙක් දුශ්ශීලයෙක් නො වේ. දුශ්ශීලයා ය යි කියනුයේ පස් පවින් හෝ වැළකෙන්නාට ය.

මාපිය උපස්ථානයේ අනුසස්.

ස්වභාවයෙන් ම දරුවන්ට කරුණාව ඇත්තා වූ මාපියෝ තමනට උපස්ථාන කරන ගුණවත් කීකරු දරුවාට විශේෂයෙන් ම අනුමිකපා කරති. එබඳු දරුවාගේ යහපත සඳහා කළ හැකි හැම දෙයක් ම මාපියෝ ඉතා ඕනෑ කමින් ම ඉටු කරති. මාපියන්ගේ කරුණාව ලැබීම දරුවන්ගේ යහපතට මහත් වූ හේතුවකි. එබැවින් තර්කානුකූලව වචන්සේ මහානාම ශාක්‍යතුමා “මාතා පිතෘකම්පිතස්ස මහානාම, කුලපුත්තස්ස වුද්ධියෙව පාටිකංඛිතඛිධා නො පරිනාති” යි මහානාමය, මාපියන් විසින් අනුකම්පා කරන ලද කුලපුත්‍රයාට දියුණුවක් ම වන්නේය. පිරිහීමක් නො වන්නේය. යි වදාළ සේක. මාපියන්ගේ අනුකම්පාව ලැබීම මාපිය උපස්ථානයේ එක් අනුසස්සකි. මාපිය උපස්ථානය කරන සත්පුරුෂයාට අන්‍ය සත්පුරුෂයෝ ද අනුකම්පා කරති. පසසති. ඇතැම් සොරු පවා මාපිය උපස්ථානය කරන්නාගේ වස්තුව පැහැර නො ගැනීමෙන් ඔහුට අනුකම්පා කෙරෙති. සමහර විට රෝද වූ යක්ෂ රාක්ෂසයෝ පවා මා පිය උපස්ථානය කරන්නාට අනුකම්පා කරති. දෙවියෝ ද අනුකම්පා කරති. සුතන නම් වූ දුගී පුරුෂයා මාපිය උපස්ථානය කළ නිසා යක්ෂයාගෙන් අනුකම්පාව ද ලබා පොහොසතෙක් ද විය. සාම කුමාරයෝ මාපිය උපස්ථානය නිසා රාජ කරුණාව හා දේව කරුණාව ද ලැබූහ.

“යෙ මාතරං වා පිතරං වා - මව්වො ධම්මේන පොසති ඉදෙව නං පසංසන්ති - පෙච්ච සග්ගෙ පමොදති”

යම් මිනිසෙක් මව හෝ පියා හෝ දැනුමින් පෝෂණය කෙරේ ද ඔහුට මෙලොව නුවණැත්තෝ පසසති. හේ මරණින් මතු ස්වර්ගයෙහි ඉපිද සතුටුවේ ය, යනු එහි තේරුමයි.

මාපියන්ට නො සැලකීමේ ආදිනවය

මාපියන් බොහෝ දුක් විඳ දරුවන් පෝෂණය කරනුයේ අමාරුවක දී ඔවුහු තමන්ටත් පිහිට වෙති ය යන අදහසිනි. තමා පෝෂණය කලා වූ ඔවුන් ගේ ඒ අදහස හැකි පමණින් ඉටු නො කොට තමාගේ වැඩ පමණක් බලාගෙන තමා පමණක් ප්‍රීති වෙමින් කල් යවන දරුවා අධිම අසත්පුරුෂයෙකි. දරුවන්ගෙන් පිහිටක් නො ලබා දුෂිත ව වෙසෙන මාපියන් හට තමන් ආදරයෙන්

පෝෂණය කළ දරුවන්ගේ නො සැලකීම සිහි වන කල්හි මහත් ශෝකයක් ඇති වේ. එය දරුවන්ට නපුරෙකි. මාපියන්ගේ හදවතේ ඇවිලෙන ඒ ගින්න අකෘතඥ දරුවන්ගේ යස ඉසුරු දවයි. ඔවුහු ඒ හේතුවෙන් නොයෙක් ව්‍යසනයන්ට පැමිණෙති. එබැවින් තර්කානුකූලව වචන්සේ :

“යො මාතරං වා පිතරං වා - පිණ්ණකං ගත යොඛ්ඛනං පනුසන්තො හ හරති - තං පරාභවතො මුඛං”

යනු වදාළ සේක. “ යම් දරුවෙක් තරුණ බව ඉක්මුණා වූ මහලු වූ මව හෝ පියා හෝ ඔවුන් පෝෂණය කළ හැකි ව සිට ම පෝෂණය නො කෙරේ නම් එය පිරිහීමේ හේතුවක් වේය” යනු එහි තේරුමය. එබඳු අසත්පුරුෂයකුට විපතක් වූ කල්හි “මාපියන්ට පවා දයාවක් නැති මේ අසත්පුරුෂයාට උපකාරයට යෑමෙන් කවර පලයක් දැ” යි සෙස්සෝ ඔහුට අනුකම්පා නො කෙරෙති. “මේ අසත්පුරුෂයාට මෙසේ වීම ම හොඳය” යි කියති. මාපියන්ට නො සැලකීම කොපමණ මහත් වරදක් කොට පැරණියන් සැලකූවා ද කියන හොත් පෙර එක් කලෙක “මහලු මාපියන් දුක් විඳින්නට හැර තමන් සැප විඳින දරුවන් මරා දැමී ය යුතුය” යන නීතියක් පවා දඹදිව පැවැත්තේ ය. මා පියනට නො සලකන තැනැත්තා මරණින් මතු නරකයට යන බවද මෙසේ දක්වා තිබේ.

“ච්චං කිච්ඡාභතො පොසො මාතු අපරිචාරකො මාතරී මිච්ඡා චරිත්චා නිරයං සො උප්පජ්ජති ච්චං කිච්ඡාභතො පොසො පිතු අපරිචාරකො පිතරී මිච්ඡා චරිත්චා නිරයං සෝ උපපජ්ජති”

“මෙසේ මාපියන් විසින් දුක සේ පෝෂණය කලා වූ මවට උපස්ථාන නො කරන්නා වූ තැනැත්තේ මව් කෙරෙහි නො මනා කොට පිළිපැදීම නිසා නරකයෙහි උපදී. මෙසේ මාපියන් දුක සේ පෝෂණය කරන ලද්දාවූ පියාට උපස්ථාන නො කරන්නා වූ දරුවා පියා කෙරෙහි නො මනා කොට පිළිපැදීමෙන් නරකයෙහි උපදී ය” යනු ගාථාවල තේරුම ය.

මාපියන්ට වරද කොට ඔවුන්ගේ සිත් රිදවීම බලවත් පාපයෙකි. එය සමහරවිට මෙලොව දී ම විපාක දෙන්නේ ය. මාපියන්ගේ කිනම් වරදක් ඇති වුවත් දරුවන් විසින් එය ඉවසිය යුතුය. ඒවා ගැන ඔවුන් හා කලහයට නො යා යුතු ය. වචනයකින් පවා ඔවුන්ගේ සිත් නො රිදවිය යුතු ය. නො දත් කම නිසා හෝ කෝපය නිසා හෝ මාපියනට වරදක් කරන ලද්දේ නම් ඔවුන් ක්ෂමා කරවා ගත යුතුය. තමා අතින් වූ වරදට සමාව ලබාගන්නට කලින් මාපියන් කළුරිය කළේ නම් මළ සිරුරට හෝ වැඳ සමාව ඉල්ලිය යුතුය. සමාව ගැනීමෙන් පාපය තුනී වේ. මාපියන් නො කැමති ඔවුන් විසින් වළක්වන දේවල් ඔවුනට අකීකරු ව ඔවුන් ගේ සිත් රිදවා නො කළ යුතුය. එසේ කරන ක්‍රියා ඵල දායක වන්නේ ද නොවේ. මව වළක්වද්දී ඇයට ද ගසා අකීකරුව වෙළඳාමට ගිය මිත්තවිත්දක නමැත්තා එයින් ම නැසුණේ ය. තවත් එසේ නැසුණෝ බොහෝය. දෙලොව වැඩ කැමති සෑම දෙන ම තම තමන්ගේ මාපියනට හැකි පමණින් උපස්ථාන කිරීමෙන්ද කීකරු ව හැසිරීමෙන්ද ඔවුන්ගේ සිත් සතුටු කරන්නවා!

ගුරුවරු

මිනිසා උත්පත්තියෙන් කිසි ම ධර්මයක් ශිල්පයක් ශාස්ත්‍රයක් දන්නෙක් නො වේ. කිසිවක් නොදත් හෙතෙමේ ලොව හැසිරෙනුයේ වනයෙහි හැසිරෙන අන්ධ මීඛකුගේ විලාසයෙනි. ඔහුගේ අන්ධ පිවිතයෙන් තමාට හෝ ලෝකයාට කිසි යහපතක් සිදු නොවේ. හේ දෙලොවින් ම පිරිහෙන්නේ ය. කිසිවක් නොදත් ඒ මනුෂ්‍යයා ගුරුන් විසින් ධර්ම ශාස්ත්‍රයන් උගන්වනු ලැබූ කල්හි ලෞකික වූ ද ලෝකෝත්තර වූ ද සකලාර්ථයන් සිදු කිරීමට සමතෙක් වේ. කිසි ම යහපත් වැඩකට නුසුදුසුව තිබූ ඒ අන්ධ පිවිතය සකලාර්ථ සාධනයට යෝග්‍ය වුවත් කර දෙන ගුරුවරයා ඔහුට පරමෝපකාර කාරකයෙකි. එහි වටිනාකම පමණ කළ නොහේ. ගුරුවරු මාපියන් මෙන් ම දරුවන්ට අනන්ත ගුණ ඇතියෝ ය. එබැවින් සිසුන් විසින් මාපියන් කෙරෙහි මෙන් ම ගුරුන් කෙරෙහි සෑම කල්හි ස්වකීය ගෞරවාදරය පැවැත්විය යුතුය.

ගුරු ගෝලයන්ගේ යුතුකම්

ගුරු ගෝලයන්ගේ යුතුකම් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් සිගාල ගෘහපති පුත්‍රයාට මෙසේ වදාරා තිබේ.

"ගෘහපති පුත්‍රය, අතවැසියා විසින් දක්ෂිණ දිශාව යයි කියනු ලබන ගුරුවරු කරුණු පසකින් උපස්ථාන කළ යුත්තාහු ය." කවර කරුණු පසකින් ද යන්? "දුටුවට හුනස්නෙන් නැඟීමෙන් ද, දවසට තුන්වරක් උපස්ථානයට එළඹීමෙන් ද, කියන දේ මැනවින් ඇසීමෙන් ද, අසුන් පැනවීම්, පැන් ගෙන ඊම් ආදී වත් කිරීමෙන් ද, ශිල්පය මනා කොට උගෙනීමෙන් ද යන මේ කරුණු පසෙහි."

"ගෘහපති පුත්‍රය, අතවැසියා විසින් මේ කරුණු පසින් උපස්ථාන කරන ලද දක්ෂිණ දිසාව යයි කියනු ලබන ආචාර්යවරයෝ කරුණු පසෙකින් අතවැසියා හට අනුකම්පා කෙරෙහි. කවර කරුණු පසෙකින් ද යන්? කළ යුතු නො කළ යුතු දෑ කියා දී මනා කොට හික්මවති, කරුණු නොවරදවා මනා කොට උගන්වති, ඉතුරු කර නො ගෙන ශිල්ප ශාස්ත්‍රය උගන්වති, ශිෂ්‍යයාගේ උගත්කම සමත් කම කියා මිත්‍රයන්ට ශිෂ්‍යයා හඳුන්වා දෙති. ශිෂ්‍යයා ආරක්ෂා කරති. ගෘහපති පුත්‍රය, මේ කරුණු පසින් ආචාර්යයයෝ අතවැසියාට අනුකම්පා කරන්නාහ."

මේ යුතුකම් දේශනය කර තිබෙන්නේ ගුරුවරු ශිෂ්‍යයන්ගේ ස්වාමිත්වයෙහි සිටි අතීත ලෝකයේ පැවති සිරිත් විරිත්වලට අනුව ය. එදාට වඩා අද ලෝක තත්ත්වය බොහෝ වෙනස් ය. වර්තමාන ගුරු ශිෂ්‍යයෝ දැක්වුණු කරුණු වලින් උපදෙස් ගෙන කාලානුරූප පරිද්දෙන් තම තමන්ගේ යුතුකම් ඉටු කරන්නවා! එයින් දෙපක්ෂයට ම යහපත ම සිදු වන්නේ ය. සිය යුතුකම් ඉටු කිරීමෙන් ගුරුන් සතුටු කොට ඔවුන්ගේ අනුකම්පාව ලබන ශිෂ්‍යයා දෙලොවෙහි ම යස ඉසුරට පැමිණෙන්නේ ය. ගුරුනට වරද කිරීම වනාහි මාපියන්ට වරද කිරීම සේ මහත් වූ පාපයකි. එය මෙලොවද පරිහානියට කරුණෙකි.